

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 234.

V Ljubljani, v petek 12. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Iz davčnega odseka v državnem zboru.

Dunaj, 10. oktobra.

Vzlic dolgotrajnim razpravam in mnogim sejam davč. odseka morem danes le malo poročati, ker je po dolgotrajni debati vsprejel se predlog, da naj vlada izdela in odseku predloži natančni izkaz in račun, po katerem bo še le mogoče konečno glasovati o § 98, ki določuje merilo za obdačenje delniških družeb in hranilnic.

Odsek je principijelno to sprejel, da se imajo male hranilnice varovati ter ne z 10% obdačiti, pač pa velike hranilnice.

Odsek odobril je potem § 99, ki določuje, kje se ima predpisavati davek in sicer, da se ima davek predpisati tam, kjer je podvzetje, če tudi tam podvzetnik stanuje.

Paragraf 100 pa določuje, da se ima pri rudnikih, tovarnah in drugih obrtnih podvzetjih predpisati 80 odstotkov davkov v oni občini, v kateri se izvršuje obrt, 20 odstotkov pa, kjer stanuje lastnik podvzetja ali tovarne. Tej določbi so se uprli nekateri odborniki in zahtevali, da zadostuje, da se 10 odstotkov od davščine odpiše v občini bivanja dotičnega podvzetnika, in 90 odstotkov v občini, v kateri se izvršuje obrt ali tovarna.

Osobito dunajskega mesta poslanci so se z vso odločnostjo protivili predlogu manjšine, (Povše in dr. Steinwender), čez da s tem se krati dosedaj mestu Dunaju priznana pravica do 20 odstotkov predpisane davščine. Temu se je ugovarjalo, da če je mesto Dunaj, v katerem imajo osobito velika podvzetja svoj navadni sedež ali osrednje vodstvo, uživalo to dobroto, ne more se trditi, da je bila ta dobrota tudi opravičena. Mnogo je podvzetij, tovarn in enakih rudnikov, ki imajo svoj sedež na Dunaju, ker bogatim gospodom bolje ugađa živeti na Dunaju kot v malih mestih ali celo vaseh, v katerih se vrši njih podvzetje in le zaradi tega, ker ti gospodje lastniki firme ali družbe stanujejo na Dunaju, naj to mesto bodi deležno 20 odstotkov od predpisane

davščine. Trditvi, da ima mesto vendar le kaj stroškov za take firme in njih centralne urade, ugovarjalo se je, da se mala mesta pogostoma celo zadolže, le da izposlujejo vojaške posadke ali garnizije, velike zavode, urade, n. pr. obratna ravnateljstva železnice itd.

Tem za take dobrote prosečim mestom pa zadostuje dobiček, katerega imajo s tem, da se stanovanja bolje oddajajo, da dobi mesto več užitninskega davka, da imajo meščanski obrtniki več zaslužka itd., s kratko besedo, veliko mesto Dunaj bodi zadovoljno s tem, da se tu zbirajo bogatini, ki potratno žive in obilni zaslužek dajo raznim obrtnikom, gostilničarjem, mesarjem, pekcom itd.

Toda vsi utemeljeni ugovori niso zmogli, ter se je predlog manjšine zavrgel in sprejel predlog vlade oziroma večine pododseka, ki odkazuje občinam, v katerih se nahaja sedež velikih podvzetij, 20 odstotkov od predpisane davščine.

V drugem obveljalo je, da se ima onih osemdeset odstotkov znašajoča davščina razdeliti na vse one občine, v katerih se izvršuje dotično podvzetje in sicer na podlagi obsežka obrta ali podvzetja v dotični občini.

Po § 101 pa ima predpisati se davek v občini, v kateri je sedež kreditnih zavodov in zavarovalnic, z 80%, in le z 20% v občinah, v katerih so upravni uradi, oziroma, zastopstva, agenture. Najvažnejši je pač § 102., h kateremu je že polno premenjevalnih predlogov oglašanih.

Po vladnem načrtu imel bi se ta paragraf sledeče glasiti: Od železničnih podvzetij ima se od davščine 10 odstotkov predpisati v oni občini, v kateri ima železniško podvzetje svoj sedež. Pri c. kr. državnih železnicah je v tem oziru merodajen sedež vrhovne oblasti. Nahaja se sedež železniškega podvzetja v oni deželi, skozi katero vodi dotična železnica, ima se nadaljnjih 30 odstotkov v tej deželi predpisati, in ostalih 60% pa se razdeli na vse one dežele, skozi katere vodi dotična železnica in n sicer v meri dolgotnosti železniške proge. Ako do-

tična železnica vodi le skozi eno in isto deželo, predpiše se vsa davščina v dotični deželi.

Od onega deleža, ki pripada na eno deželo, se tri četrtinke predpišejo v občini, v kateri se nahaja obratno vodstvo, oziroma ako tega v deželi ni, pa v glavnem mestu dežele.

Pri državnih železnicah se ima vedno predpisati davek v glavnem mestu dežele s tremi četrtinami in ostala četrtina se razdeli na vse one občine, skozi katere vodi dotična državna železnica in velja v to kot merilo površje železniškega ozemlja.

V koliko bi po tem vladnem načrtu imele dotične občine dobiti, je vlada odseku predložila poseben izkaz, iz katerega posnemam sledeče: Po ljudskem štetju iz l. 1890 je v naši državni polovici 28.312 občin.

Dosedaj znašal je davek obrtni in dohodninski od železnic na leto 8 milijonov in 400 tisoč gld., od katerega se je le v Niže-Avstrijski deželi predpisalo 3 milijone in 400 tisoč gld. Od teh 8 $\frac{4}{10}$ milijonov železničarjem predpisane davka se je predpisalo na posamezna mesta:

Dunaj 3.374.845 gld., Linz 132.262 gld.; Solnograd 43.899 gld., Inomost 363.723 gld., Feldkirch 17.177 gld., Gradec 555.380 gld., Celovec 190.903 gld., Ljubljana 159.539 gld., Brno 711.690 gld., Černovice 125.504 gld., Trst 31.934 gld., Gorica 67.337 gld., Poreč 24.212 gld., Opava 198.347 gld., Krakovo 100.801 gld., Levov 276.264 gld., Praga 1.391.738 gld., Smihovo 192.068 gld., Teplice 314.168 gld. itd.

Velike pomembe je, koliko davka se predpiše deželam oziroma kakemu mestu, ker na te davčne svote nakladajo deželni zastopi in mestne občine deželne, oziroma mestne naklade in prav zaradi tega je največje važnosti, da se predpisovanje davčin raznim železnicam tako vrši, da imajo dežele, oziroma mesta mogočnost do pobiranja naklad.

Pododsek je zavrgel predlog vladin in po predlogu poljskega poslanca sklenil nasvetovati odseku da se imajo tri četrtine predpisati glavnim mestom

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XLVII.

Prešle so slabosti, katere je bil dalj časa sem trpel moj želodec, prešla je glavobol in jed mi je dišala izvanredno. Izvrstno sem prebaval in krepkeji sem postajal. Občudovanja vredna previdnost! vzela mi je bila moč, da me je ponižala, vrnila mi jo je, ker bližal se je čas sodbe in hotela je, da ne omagam, ko se proglasi.

24. dne novembra odvedli so enega izmed nas dr. Forestija, iz svinčenic, kam, nismo mogli izvedeti. Ječar, njegova žena in čuvaja bili so prestrašeni; nihče izmed njih mi ni hotel odkriti skrivnosti.

»Kaj pa hočete zvedeti«, rekel mi je Tremello, »ko ne morete zvedeti ničesar dobrega? Povedal sem Vam to vže prevečkrat, vže prevečkrat.«

»Povejte, kar veste, kaj mi koristi, ako mi še naprej skrivate?« kričal sem nevoljen, »ali Vas nisem vže davno razumel, da je obsojen na smrt?«

»Kedo? . . . on? . . . dr. Foresti? . . .«

Tremello je utihnil, a veselje do klepetanja ni najmanjša njegovih čednostij.

»Pa ne recite potem, da sem klepetav; jaz nisem hotel o tem ni besede ziniti: spominjajte se, da ste me prisilili.«

»Da, da, jaz sem vas prisilil; a pri mojej veri, povejte mi vse! Kaj je z ubogim Forestijem?«

Ah, gospod! moral je čez »most stokanja«, on je v kriminalnih ječah! Smrtna sodba prebrala se je njemu in onima dvema.«

»Ali se bode izvršila? Kedaj? O reveži! In kedo sta ona dva druga?«

»Ne vem več, ne vem! Sodba se še ni proglasila. Po Benedkah se govori, da se bode kazni premenila nekoliko. Bog daj, da bi nikoga iz mej njih ne usmrtili. Bog daj, da bi, ako vže ne odidejo vsi smrtni kazni, se vsaj vi oprostili. Jaz Vas imam tako rad . . . oprostite mi mojo prostost . . . kakor bi bili moj brat!«

In ginjen je odšel. Bralec pa si lahko misli, v kakej razburjenosti sem bil celi oni dan in naslednjo noč in toliko družih dni, v katerih nisem mogel izvedeti ničesar.

Negotovost trajala je mesec dni: nazadnje so se vendar proglasile sodbe prve obravnave. Zadele so mnogo osob, devet izmed njih bilo je obsojenih na smrt in potem pomiloščenih v ostro ječo, nekateri 20 let, nekateri 15 (dva med njimi morala sta prestati kazni na trdnjavi Spielberg poleg Brna na Moravskem), nekateri 10 let ali manj (in ti so šli na ljubljanski grad).

Da se je spremenila kazni vsem, ki so bili prizadeti v prvi pravdi, je bil toli razlog, da mora smrt prizanesti i onim, ki so prizadeti v drugem? Ali pa se je skazala milost samo prvim, ker so bili zaprti, predno so se proglasile naredbe proti tajnim društvom in se bode strogost obrnila proti drugim?

»Rešitev dvoma ne more več daleč biti«, dejal sem; »Bog bodi zahvaljen, da imam časa dovolj, da vidim smrt naprej in se lahko pripravim nanjo.«

(Dalje sledi.)

3/4 6 m m. 2

n ena četrtina na vse občine. Kakor že omenjeno, razprava bode obširna in se nikakor ne more danes presoditi, kako bode osnovan ta važni paragraf. Ostali paragrafi tega poglavja niso tolikega pomena in bodo skoro gotovo nespremenjeni sprejeti po vladnem načrtu, s tem pa bode odseku ostalo le še kratko delo, to je posvetovanje o rentnem davku, katero delo bode lahko med trajanjem drž. zbora dognal, tako da bode dognal o pravem času cel načrt za davčno preosnovo, o kateri bode, kakor se čuje, razpravljala državni zbor na spomlad po dovršeni budgetni razpravi.

Borba na Ogerskem.

Vlada je mislila, da bode vse lažje šlo s cerkveno političnimi predlogami po počitnicah, nego pa gre v resnici. Če tudi je bil civilni zakon že vsprejet, vendar se magnatje niso dali prisiliti, da bi kar drugim predlogam pritrdili. Pokazalo se je, da v ogerskih plemenitaških krogih še vedno vlada nekaj krščanskega duha, ki se upira liberalnim nameram sedanje ogerske vlade. Magnatje so zavrgli dve predlogi, kateri sta nasprotovali krščanskemu duhu, predlogo o svobodnem bogoslužju in pa predlogo o recepciji židov. Večina zbornice se je izrekla proti temu, da bi se na Ogerskem priznalo brezverstvo in pa da bi se komu dovolilo prestopiti v židovsko vero. Ne le katoliki, temveč tudi protestantje so se zgrozili pred tema dvema določbama.

Temu se ne čudimo. Jasno je, da sedanje nevarne zmote po vsej Evropi izhajajo baš iz brezverstva. Socijalizem in revolucionarni anarhizem sta le nastala, kjer je prebivalstvo jelo zgubljati vero. V takem času pač nikdo, komur je ljudska in državna blaginja na srcu, ne bode priporočal, da naj se brezverstvo kar zakonito priznava. Posebno bi pa kaj takega imelo slabe posledice na Ogerskem, kjer so verske zadeve že semtertja precej zamotane in npravnost močno peša. Baš na Ogerskem se že semtertja kaže socijalizem v kaj nevarnih oblikah in bode vsakako treba tudi verske pomoči, da ne pride do kacic prekucij.

Židovstvo ima že velik vpliv na Ogerskem, ta vpliv bi se pa še povečal, da bi se dovolilo kristijanom pristopati k židovstvu. Prave potrebe za to tudi ni nobene. Če se tudi ne oziramo na to, da je krst neizbrisljiv, je tudi to pomisliti, da ga pač tudi na Ogerskem ne najdemo človeka, ki bi iz prepričanja pristopil k židovstvu. Mi vemo, da bi mnogi na Ogerskem židom na ljubo zatajili krščanstvo, ali to bi storili le iz dobičkarije. Če bi se bila vladna predloga vprejela bi se bila vera naredila za nekaj predmet barantije, kar se pa seveda dopustiti ne more. Vpliv židovstva je že sedaj povsod poguben v pravem in narodno-gospodarskem oziru, tem pogubnejši bi bil ta vpliv, ko bi več kristijanov pristopilo v židovstvo, kateri bi seveda vplivali na svoje še krščanske sorodnike. To bi bila nekaka pot do popolnega židovskega gospodstva na ono strani Litve. To je, po čemur hrepene židje. Da je stvar za židovstvo velicega pomena, je pač vidno iz židovskih listov, ki so tako ropotali. Veselje nad zmago v Budimpešti pa ne mora biti popolno. Pred vsem nas vznemirja, da se je za zmago nekoliko zahvaliti ogerskim protestantom.

Zakon o recepciji židov bi bil vsprejet, da je vlada zanj pridobila protestante. Večina je tako majhna, da tudi ni izključeno, da se premeni v manjšino, ako vlada napne vse sile. Videli smo že pri civilnem zakonu, da se na magnate ni preveč zanašati.

Pa tudi sedaj se je kazala povsod neka neodločnost. Zakona o vzgoji otrok mešanih zakonov in pa o civilnih matrikah sta v taki zvezi s civilnim zakonom, da bi se brez njiju ne bil predložil sankciji. Brez civilnih matrik bi se obvezni civilni zakon niti uvesti ne dal. Kar se tiče prve teh predlog, je umljivo, da so katoliki zanje glasovali, ker jim napol ugaja in je nekoliko boljši od sedanjega stanja, za poslednjo predlogo glasovati pa ni bilo nobenega pravega razloga.

Glavno stvar je vlada dosegla, civilni zakon se bode uvel, ako morda krona ne bode imela proti njemu preveč pomislov, drugo bode pa skušala doseči pozneje.

Kakšen krik je bil, ko je bil padel civilni zakon, ministerstvo je dalo ostavko. Sedaj se pa na nič takega ne misli. Vlada najbrž misli že sprejete predloge predložiti sankciji, naj se odklonjeni že drugi

pot v gospodski zbornici sprejmeta ali ne. Res je, da bode Wekerle imel nekoliko težav v zbornici poslancev, da mu nekateri skrajni levičarji odreko pomoč. Mogoče je celo, da pride do ministerske krize, ali pa razpusta državnega zbora. Vse to pa ne bode dosti pomagalo, ker v državnem zboru ni katoliške stranke in ni še upati, da bi jo prinesle bodoče volitve. Katoliško gibanje le prepočasi napreduje. Ogerski katoliki le preveč pričakujejo rešitve od gospodske zbornice, ki za to nima potrebne moči. Treba je, da povsod kmalu prodere prepričanje, da le iz katoliškega mišljenja narodovega more priti pomoč, in da vsi pravi katoliki po moči razširjajo mej narodom katoliško zavest.

Nesposredne bode pa liberalizem sam pomagal katolikom. Ljudstvo bode jelo samo spoznavati slab plod liberalizma, kakor ga že drugod. Liberalci bodo s takimi zakoni, kakor jih je skovala sedanja ogerska vlada, stvar še le pospešili. Tudi na Dunaju je bil liberalizem mogočen, ali je dogospodaril, pa bode tudi prej ali slej dogospodaril tudi na Ogerskem. Seveda bode poprej v mnogih ozirih napravil mnoge škoda, toda večkrat le škoda ljudi zmodri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. oktobra.

Češka radikalna ali napredna stranka se že postavlja popolnoma na svoje noge. Te dni je poslala okrožnico do svojih privržencev po deželi, da naj naznanijo zaupnike za novo organizacijo. Stranka se misli popolnoma na svojo roko organizovati. To kaže, da misli pri volitvah postaviti svoje kandidate. Mej Mladočehi vlada velika nevolja na napredno stranko, ki se resno pripravlja, da jih izpodrine. Napredna stranka pa bajé misli popustiti češko državno pravo in se pred vsem poganjati za narodno enakopravnost, občno volilno pravico in socialne reforme.

Premene v diplomatski službi. Veleposlanik v Parizu postane grof Anton Wolkenstein-Trostburg, ker sedanji veleposlanik grof Hoyos pojde v pokoj. Wolkenstein, ki ima sedaj 63 let, je bil veleposlanik v Peterburgu in je že dolgo želel dobiti kako drugo mesto, ker mu mrzlo severno podnebje ne ugaja. Za veleposlanika v Peterburg pa pojde sedaj knez Franč Liechtenstein, brat sedaj vladajočega kneza Janeza Liechtensteina. Franc Liechtenstein ima še le 43 let. V diplomatski službi bil je dvakrat. Nekaj časa je bil vojaški ataše pri poslaništvu v Bruslju in pri papeževi škofovski petdesetletnici je bil izredni cesarjev odposlanec. Poslanik v Bukareštu grof Goluchovski se odpove diplomatski službi, ker predolgo ne pride ne kako višje mesto. Za poslanika v Bukarešt pojde sin deželnobrambenega ministra, grof Rudolf Welsersheimb.

Ogerska katoliška stranka se le misli bolje organizovati. Po programu, ki ga sedaj razglašča, bode ta katoliška stranka nadaljevala borbo proti nerešenim cerkvenopolitičnim predlogom, v kolikor škodujejo interesom katolikov in ogerskega naroda. Ustavljal se bode tem predlogom, ako jim tudi pri-trdi gospodska zbornica, da prepreči njih sankcijo. Nadaljevala bode svojo organizacijo po vaseh, mestih in komitatih. Odločno se bode upirala reformi uprave. Borila se bode proti finančni in gospodarski politiki sedanje vlade. Potegovala se bode za razširjenje volilne pravice, zagovarjala vreden narodnostnega vprašanja po potu pravice in umestnosti. Naposled bode pobijala vse težnje, ki nasprotujejo avstro-ogerski nagodbi. Ta program je gotovo dober, le želeli je, da bi se po njem ravnalo in zlasti je želeli, da se katoliško gibanje ne bi omejevalo na nekatere plemeni-te kroge.

Castelar pri Papežu. Španski politik Castelar je bil predvčeraj jedno uro pri papežu v avdijenciji. Papež je bajé v pogovoru razložil, kake politike se drži sv. Stolica proti Franciji in Španiji. V kratkem misli papež, kakor se je izrazil proti Castelaru, izdati encikliki za Severno in Južno Ameriko. Castelar se je pri avdijenciji prepričal, da je papež še popolnoma zdrav in čvrst na duhu.

Rusija. Minister notranjih stvari je nekda pozval škofa Kulinskega v Kielcah, da naj se odpove škofiji. Pred jednim letom je pa bila vlada zatvorila duhovno semenišče v tem mestu. Pri vsem tem pa še nekateri trdijo, da ruska vlada ne zatira katoliških Poljakov. — Ko pojde car na Krf, bode carjevič vodil vladarske posle. Nekateri važnejše stvari si bode pa bajé car sebi pridržal.

Španija. Nekaj nevarnega slutijo v tej deželi. Vlada je izdala te dni neko povelje, da imajo častniki ostajati v vojašnicah. Gotovo je morala imeti kak povod, da se je tako povelje izdalo. Vladni listi trdijo, da se ni ničesa bati, toda mej prebivalstvom se razširja vedno bolj govorica o nekem republikanskem gibanju. Da republikanci pridno delujejo, kaže to, da je Salmeron bil šel na Portugalsko, da se sporazumi s tamošnjimi republikanskimi privrženci. Lizbonski republikanci so mu priredili banket pri katerem se je mnogo govorilo zoper monarhijo. Zaradi tega banketa so Salmerona zaprli in iztirali s Portugalskega. Portugalska vlada se očitno boji, da bi se s Španskega ne zaneslo kako nevarno gibanje.

Slovstvo.

Zlate jagode. Zbirka basnij za slovensko mladino in priprosto ljudstvo. Nabral Anton Kosi. Izdala Kleinmayr & Bamberg. Stranij ima lično vezana knjižica 144. Cena ji je 60 kr. — Knjižica objavlja lepo, izbrano blago, zato je za mladinsko berilo vredna iskrenega priporočila.

Slovenska pratika za navadno leto 1895. Založila Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. Cena 13 kr. — Poleg navadnih koledarskih stvari donaja pratika več poučnih spisov in zabavnih drobtin. Izdajo zaljšajo podobe nadvojvode Viljema, nadškofa Posilovića in cerkve na Višarjih.

Theologisch-praktische Quartalschrift. IV. zvezek tega izvrstnega teologičnega letopisa izšel je ravnokar na svetlo ter donaja v ozobilji raznega izvrstnega teologiško-praktičnega blaga.

Slovanska knjižnica. — Lotarijka. Hrvaški spisal Večeslav Novak. — Izgubljeni sin. Iz srbskega „Putnika“ leta 1862. — Mrvaška srajca. Iz „Putnika“ l. 1862. — Vse tri poslovenil Sim. Gregorčič ml.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. oktobra.

(Na shod v Slov. Bistrici) je zadnje nedeljo prišlo mnogo volilcev. Poročala sta poslanca dr. Radaj in prof. Robič. G. Robič je koncem poročila zadržal, da takoj izstopi iz Hohenwartovega kluba, ako vlada ne bode v proračunu vzela v poštvo slovenskih paralel v Celju ali pa če bode budgetni odsek odklonil dotično svoto.

(Iz Trnovega) se nam je sinoči brzojavno sporočilo, da so pri volitvi štirih volilnih mož v Jablanici, kjer so bili lani izvoljeni naprednonarodni volilni možje, letos zmagali konservativci.

(Duhovniške izpremembe v lavantinski škofiji.) C. g. Anton Aškerc, kaplan v Mozirju, je premeščen v Škalo in č. g. I. Medvešek iz Škal v Mozirje. Novomašnik č. g. L. Slambeger pride za kaplana v Loko.

(Osebnost.) Načelnikom okr. cestnega odbora v Kostanjevici je bil izvoljen g. J. Globočnik, posestnik na Dobravi, njegovim namestnikom gosp. Otmar Sever, župan v Kostanjevici.

(C. kr. centralna komisija za umetniške in zgodovinske spomenike.) V zadnji seji je konservator profesor Rutar poročal o dosedanjih izkopinah na Magdalenski gori pri Šmarju in raziskovanju pri Brezjah poleg Mirnepeči. Konservator Anton pl. Globočnik se je odpovedal častni službi konservatorja tretje sekcije. Deželna vlada kranjska poroča, da radi pomanjkanja denarnih sredstev sedaj ni mogoče v vsem prenoviti cerkve sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru; le streha se bode popravila.

(Šolski pouk) se je pričel v Idriji 2. t. m. s sv. mašo. Da bi bilo še 14 šolarjev pa bi jih bilo ravno 800. — Blaga soproga g. šolskega vodja je močoo zbolela in se priporoča znancem v molitev.

(Kako Hrvatje sedijo o igrokazu „Graničarji“?) Včerajšnji „Agramer Tagblatt“, govoreč o zadnji predstavi „Graničarjev“ v Ljubljani, piše: „Die Pietät, welche man bei uns diesem Stücke gegenüber hegt, das an die ersten Schritte unseres Dramas, an die Kinderschuhe des kroatischen Nationaltheaters erinnert, kann freilich in Laibach nicht zur Geltung kommen und deshalb lautet auch die Beurtheilung des Stückes sehr nüchtern.“ — Te besede se precej strinjajo z oceno „Graničarjev“, objavljeno v našem listu. Omenjamo jih pa zato, ker se režiser slovenskega gledališča, nervozni gospod Freudenreich, pritožuje nad našo oceno in prav neotesano osebno napada našega g. kritika, kateri je igro ocenil kot veččak popolno stvarno in strokovno. — Take kritike se bode v Slovincih moral

privaditi tudi sam — Dragotin Demeter Freudenreich-Veselič!

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega, v soboto, 13. dan oktobra 1894. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznaniła predsedstva. II. Policijskega odseka poročilo gledé uredbe stranišč in odprave fekalij. III. Šolskega odseka poročilo glede ustanovitve višje dekliške šole. Tajna seja.

(Premestitev mestnih uradov.) Poleg že oni dan navedenih oddelkov mestnega magistrata ljubljanskega, preselila sta se te dni v nekdanje Galetovo sedaj mestno hišo tudi c. kr. mestni šolski svet ter vojaška razvidnica, in sicer se nahajata oba v II. nadstropju imenovane hiše.

(Železnica Savinjska dolina-Kamnik.) Kakor poročajo, bode štajerski državni poslanec [g. Miha Vošnjak v kratkem poročal o imenovanju železnici v železniškem odseku drž. zbora.

(Iz Devina.) Danes 11. t. m. je bila volitev župana v Devinu. Izvolili so g. Miroslava Ples-a, veleposestnika v Devinu. V starešinstvu je 7 starih in 5 novih obč. zastopnikov, vsi posestniki in sinovi slovenskih mater. Upati je torej, da ne bo tudi devinsko starešinstvo več držalo križem rok, ne bo mirno spalo, kakor pretečenih 9 let, temveč da se bo pridno poprijela zamujenega dela. Z veseljem se je sprejela vest, katera je po vasi že razširjena, da se bo sezidala občinska hiša, ali „narodni dom“, v katerem bo šola, kapelanija, obč. pisarna in druge shrambe za občinske potrebe. Želeti bi bilo, da se to uresniči, vsaj ne bo treba občini plačevati visocih najemščin za kapelanijo, šolo, učiteljevo stanovanje itd. Upati se tudi sme, da bo sedanje novo, krepko starešinstvo gotovo preskrbelo občinski vodnjak, da nas ne bo po svetu sram, ker moramo vodo plačevati po 2 kr. škaf. Celemu slav. starešinstvu voščimo srečna tri leta, in sebi konec treh let narodni dom in občini zelo potrebni vodnjak; če ne bodo mogli vsega zveršiti, bodemo zadovoljni, da nam preskrbijo vsaj prvo; namreč „Narodni dom“. — Pred nekaj meseci je dal knez Hohenlohe svojemu kapitanu Petru Pavlini slovo, in sicer radi nerednosti, nepoštenosti itd. — Brez službe klatil se je po Trstu, jedel in pil, dokler je imel kak krajec. Ko mu je denar pošel, ustavil se v hotelu „Alla Citta di Vienna“, živel tam cel mesec, ne da bi kaj plačal. V torek popoldne se je pa ostrupil, in našli so ga v sobi že mrtvega. Bil je 45 let star, neoženjen. — Kakeršno življenje taka smrt. — Ta je že drugi slučaj v malih letih med posli knežje družine.

(Trgatev v Ljutomerskih gorah.) Kvaterni teden lep, potem pa trije grdi; ta rek se je letos popolnoma vresničil. Po krasnem vremenu kvaternega tedna je začelo deževati skoraj štirnajst dni skoraj neprenehoma, in še zdaj nimamo stalnega vremena. Grozdje je začelo pokati in gnjiti in zato so začeli sploh brati, čeravno je za ta kraj še nekoliko prerano za trgateg. Lani nas je prisilila toča, ki je prišla 10. oktobra, letos pa deževje, ki je tudi končalo 10. oktobra s strašnim hliščem. Trgatev se vrši tiho in urno, ker bi vsak rad to malo, kar ima, v klet spravil. Mošt je boljše sorte, po kvantiteti in kvaliteti lanskega podobno, ceno pa hočejo nekoliko pritiskniti. Vendar se pravi vinski kupci niso še prišli; kjer so dobro škropili, letos ni poznati strupene rose, zato je les lepodorastel in dozorel, in to nam daje upanje na boljšo trgateg drugo leto. Kakor je deževje trgateg pospešilo, tako je poljska dela, zlasti setev zadržalo, da še skoro nihče ni ozimine posejal. Kdor ima gorico, tudi ne bode mogel sejati, dokler trgateg ne konča. Voda je mnogo škode naredila po gorah in na polju, ker je mnogo zemlje odnesla in cele njive preplavila. Ljudje pravijo, da že blizu dvajset let ni bilo toliko dežja in vode, kakor te dneve. Klanci in ceste so sedaj v takem stanju, da bodo jako težko mošt z gorice spravljali.

(Sadje v Ljutomerski okolici) je letos jako obrodilo. Kakor lani slive, tako so letos jablane in hruške vse polne, da nekaterim še posode pomanjkuje za jabelničico ali tolkljo. Nekateri bi radi sadje prodali, pa prav h kupcev ni, in ti, ki nekaj kupujejo, ponujajo preslabo plačilo; za štrtinjak lepih natrغانih jabolk največ po 10 gld. Tudi jabelničica nima prave cene, ker jo je obilno. Sicer pa so ljudje zadovoljni, da imajo vsaj jabelničice, ker je vina malo. Nekateri sicer prorokujejo: kakor so lani slive, letos jabolka, tako bode drugo leto gorica obrodila. Bog daj, da bi se to zgodilo, a taki proroki, ki kisle zelje jedó, malo vedó, pravi naše ljudstvo.

(Živo srebro) se je v minolem letu v Avstriji pridobivalo le na Kranjskem in sicer v Idriji, pri

sv. Ani in v Litiji. V teh treh krajih je delalo 1047 oseb, ki so dobili 762.145 met. stotov živosreberne rude v vrednosti 735.493 gld., in sicer v Idriji 663.464 stotov, pri sv. Ani 80.250 in v Litiji 18440 stotov. Živega srebra so natopili 5118 met. stotov v vrednosti 1.068.515 gld.

(Iz Idrije) se nam poroča, da jo bode neradovoljno zapustil dr. Fr. Netušil. Želimo si dobrega naslednika.

(Trgatev na Bizeljskem) je letos obilna, ker so vinorejci že pred deset leti začeli zasajati ameriško trsje.

(Sadjarska razstava) bode prihodnjo nedeljo v Loki pri Zidanem mostu v tamošnji šoli; ob jednem bode ob 3. uri popoldne g. I. Belé predaval o sadjarstvu.

(Prepovedan sejem.) Okr. glavarstvo v Brežicah je prepovedalo sejem na Planici dne 15. oktobra, ker občina še ni priskrbela pravega prostora.

(Koliko damo za naše diplomate in vpokojene vojake.) Troški skupnega ministerstva znašajo na leto 772.410 gld. Diplomatični in konsularni zastopniki I. vrste v Nemčiji, Franciji, Britaniji, Italiji, Rusiji, Španiji in Turčiji skupaj 1.324.540 gld.; zastopniki II. vrste po drugih državah 663.388 gld. Skupna svota za naše prekanjene diplomate znaša tedaj 2.798.238 gld. — Za vpokojene častnike in vojaške uradnike pa bomo letos izplačali 10.906.744 gld. Vpokojenih pa imamo 367 generalov, 2043 štabnih častnikov, 2458 nadčastnikov, 29 vojaških duhovnikov, 612 avditorjev, zdravnikov in računskih vodij, 590 vojaških uradnikov in 378 penzionistov pri deželni brambi. Vse te milijone plačajo davkoplačevalci. Kako pokojnino pa dobi davkoplačevalec po 40letnem trudapolnem življenju? Ako je srečen, pride v kako ubožnico. Ali bi tedaj ne bilo pravično, da bi slavna vlada, katera dosluženim gospodom častnikom na leto da 11 milijonov, vsaj par milijonov porabila tudi za stare obrtnike in delavce? — In kako lahko bi si ti novci dobili pri milijonarjih, ko bi tudi pri njih slavna vlada samo prav malo navila davčno struno.

(Na smrt obsojena) sta bila pred celjskimi porotniki zaradi zavrata umora Janez Ropotec in Ana Raisner.

(Najden mrtvec.) Včeraj popoldne našli so na bregu Ljubljanice pri D. M. v Polju utopljenca, v katerem se je spoznal bivši kavarnar na sv. Jakoba trgu, Vincenc Malloth. Kakor smo v svojem listu poročali v torek, je on isti možki, ki je s čolna na Francovem nabrežju ponedeljek zvečer pal ozir skočil v Ljubljanico, a se dosedaj ni moglo poizvedeti o njem. Pokojni zapustil je jednega sina in jedno hčer.

Društva.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo) za Slovence na Koroškem napravi javen shod v nedeljo dne 14. okt. t. l. v gostilni g. Ruvarja v Dolinčicah. Začetek ob 3. uri popoldne. Spored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Kdo more in kako se more kmetu pomagati? 3. Kaj je šola in kakšna mora biti? 4. O sedanjem političnem položaju. 5. O gospodarskih razmerah. Po zborovanju bode prosta zabava, pri kateri sodeluje slavno pevsko društvo „Gorotan“ iz Šmihela nad Pliberkom. Radi važnih stvari, o katerih bodo imenitni govorniki na tem shodu govorili, vabi se ude in od njih vpeljane slovenske kmete na ta shod najljudneje.

(Glasbena Matica v Ljubljani.) Koncertna sezona „Glasbene Matice“ 1894/95. „Glasbena Matica“ kot slovenski koncertni zavod, kateremu je namen, gojiti in povzdigati slovensko glasbo in petje ter slovenskemu občinstvu podajati v kolikor mogoče popolni obliki domača in tuja slavna glasbena dela, sklenila je, tekom koncertne sezone 1894/95 prirediti tri redne velike koncerte pod vodstvom gospoda koncertnega vodje M. Hubada. Izvajali jih bodo: a) zbor: pevski zbor „Glasbene Matice“ in eventuelno del šolskih zborov. b) orkester: slavna godba c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27. c) sodelujoči solisti. Prvi koncert bode tekom novembra, drugi tekom januarja in tretji tekom prve polovice aprila. — Ukrenilo se je, da izvajajo samo nove, v slovenskih koncertih dosedaj še nepoznane skladbe, in sicer izvirno slovenske, češke, ruske in druge slovanske in inorodne. Sosebno se nameravajo izvajati: V I. koncertu; 1. „Jutro“, ruska pesem Polonskega, za moški zbor in orkester uglašil Anton Rubinstein, op. 74. 2. „Fantazija“ za gosli in orkester, po ruskih narodnih pesmih zložil Nikolaj Rimsky Korsakov, op. 33. 3. Anton Foerster. „Kitica“, nov izvirni slovenski mešan zbor, op. 43 (besede Gregorčičeve). 4. Cerkevni zbor: Anton Bruckner. „Ave Marija“, sedmeroglas. mešan zbor. 5. Richard Wagner, „Zbor predic in balada“ iz opere „Der fliegende

Holländer“, za ženski zbor, sopran-in altsolo s spremljevanjem orkestra. 6. Anton Dvořák, „Slovanski plesi“, za veliki orkester, op. 46. 7. Samostojne klavirske točke. — Pri tem koncertu solistično sodelujeta poleg drugih gg. K. Hoffmeister in K. Jeraj. V II. koncertu se bode 1. izvajala prvokrat v Slovincih simfonija, in sicer Dvořakova d-dur za veliki orkester. 2. G. Fr. Händl, „Aleluja“, mešan zbor iz oratorija „Mesija“ s spremljevanjem orkestra. 3. Več vokalnih zborov. 4. O. Saint-Saens, „Klavirski koncert g-mol“ s spremljevanjem orkestra. Pri tem koncertu solistično sodeluje g. K. Hoffmeister. V III. koncertu se bode izvajala kot jedina točka za ves večer jedna najkrasnejših skladb moderne glasbene literature, balada „Svatebni košile“, po narodni snovi zložil J. Erben, za sopran, tenor in bas-solo, mešan zbor in veliki orkester uglašil A. Dvořák, op. 63. Besede prevaja g. prof. Jos. Stritar. Solistično sodelovanje je med drugimi obljubila gospica Franja Verhuneva, konservatoristinja na Dunaju. — Da se „Glasbene Matice“ koncertni zavod v bodoče postavi na trdno stališče, da se koncerti obdržijo na dosedanjih umetniški višini in se z njimi osigura dosleden napredek v glasbi in petju, razpisuje „Glasbena Matica“ za navedene tri koncerte bodoče sezone koncertni abonement pod sledečimi pogoji: Sedeži za vse tri koncerte stanejo: a) cercele à 6 gld. b) sedeži I. reda à 4 gld. 80 kr. c) sedeži II. reda à 3 gld. 60 kr. d) sedeži III. reda à 2 gld. 40 kr. Za rodbine treh oseb stanejo sedeži takisto za vse tri koncerte: a) cercele à 15 gld. b) sedeži I. reda à 12 gld. c) sedeži II. reda à 9 gld. d) sedeži III. reda à 6 gld. Vsaka nadaljna oseba v rodbini plača za koncert à 1 gld. Vsak koncert se bode objavil 10 dni poprej. Abonenti imajo pravico, izbirati si sedeže v svojih abonovanih vrstah tekom prvih sedem dni po razglasu koncerta. Zadnje tri dni pred koncertom se vrši splošna razprodaja sedežev. Kdor izmed abonentov ni izbral sedeža, njemu ga v abonovani vrsti društvo prihrani. Svota se lahko plača v dveh obrokih. Naročila za abonement se vsprejemajo pri odboru in v knjigotržnici gospoda A. Zagorjana, Kongresni trg št. 7.

Odbor „Glasbene Matice“.

Narodno gospodarstvo.

Električna razsvetljava pri nas in drugje.

Ker električna razsvetljava za stalno mesto Ljubljano samo še vprašanje časa in je v tem oziru že prekosila mala Skotija Loka z vpeljavo električne razsvetljave naše mesto, zanimalo bode izvestno Ljubljančane, ako jim priobčimo, kako poročajo strokovni nemški listi v statističnem oziru in kako je v Nemčiji, osobito pa na Ogerskem razširjena električna razsvetljava. Iz teh podatkov zajeli smo imena dotičnih mest, število stanovnikov in leto, v katerem se je zavedla električna razsvetljava: Cahi (Auchen) (103.500 stanovnikov) od 1. januarja 1893; Altona (143.249 stanovnikov) od 20. februarja 1892; Barmen (125.000 stanov.) od 19. dec. 1888; Bremen (135.000 stanov.) od jeseni 1893; Vratislava (355.186 stanov.) od 30. jan. 1891; Kassel (75.000 stanov.) od 1. julija 1891; Darmstadt (56.400 stanovnikov) od avgusta 1888; Desava (40.000 stanovnikov) od 1. oktobra 1886; Düsseldorf (155.411 stanovnikov) od 1. sept. 1891; Elberfeld (132.000 stanovnikov) od 14. oktobra 1887; Gera (40.000 stanov.) od 1. jan. 1892; Greifenhagen (7000 stanov.) od junija 1892; Cummersbach (10.000 stanovnikov) od aprila 1890; Hagen (37.000 stanov.) v jeseni 1890; Hamburg (650.000 stanov.) od d-c. 1888; Hanover (188.000 stanov.) od 3. marca 1891; Kolonja (298.000 stanov.) od 1. oktobra 1891; Kodanj (325.000 stanov.) od 3. marca 1892; Lubeck (70.000 stanov.) od 15. novembra 1887; Mühlhausen (76.968 stanov.) od 15. marca 1888 in Stetin (120.000 stanovnikov) od 1. okt. 1889. — Na Avstrijskem vpeljava električne razsvetljave za ceste, ulice, trge in zasebna podjetja počasi napreduje, živahneje pa napreduje na Ogerskem in sledi mesto za mestom. V kratkem bodo uvedla napominano razsvetlavo nastopna mesta: Marmaroš-Liget, Kežmark, Pečuh, Erlau, Eperies, Varaždin; na Reki jo bodo povečali; dalje sledé Arad, Košice in Sibinj. — Jasno je torej iz teh podatkov, da imajo manjša mesta — in ne samo na Nemškem — električno razsvetlavo in da je torej načelni ukrep mestnega zastopa ljubljanskega, da se i v naši stolnici uvede ta razsvetljava, pozdravljati in odobravati vsestransko.

Telegrami.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Tientsin, 12. oktobra. Japonsko brodogradnja ima menda popolnoma v svojih rokah pečilski zaliv. — Admiral Iko poskuša sedaj prodreti v Port-Arthur, sedaj v Vaj-Haj-Vaj. V več prodajalnicah je zadnji čas gorelo.

Dosedaj so ogenj vselej hitro ugasili. Začela se je stvar preiskovati, kajti sodi se, da nekateri ljudje navlašč zažigajo, da bi mej požarom ropali.

Tientsin, 11. oktobra. Japonci imajo v poslednji pomorski bitvi več zgube, nego se misli, toda jo prikrivajo. Japonski admiral je dal poslednje dni z belo pleskano oklopnico in z drugimi podobnimi ladjami prirediti demonstracijo. Dve japonski križarici se pa vedno vidita blizu polotoka Santunga.

Bela cerkev, 12. oktobra. Pri dopolnilni volitvi za državni zbor v kmetskih občinah belocerkovskega okraja je voljen kandidat združenih slovanskih strank, Ignacij Floryk v Tršicu, s 74 glasi. Nemški kandidat Franc Klösel je dobil 55 glasov.

Dunaj, 12. oktobra. Apelni senat je zavrgel pritožbo župnika Deckerta in potrdil obsodbo, s katero je župnik bil obsojen na 10 gld. zaradi prestopka tiskovnega zakona, ker je razširjal neko knjižico, ne da bi bil imel pravico do kolportaje.

Dunaj, 12. oktobra. Plačila je ustavila trgovina z usnjem, Schweder in drugovi v Londonu, ki je bila v zvezi z mnogimi avstrijskimi firmami. Dolgov je 100.000 funtov šterlingov.

Dunaj, 12. oktobra. Iz Ostenda došli brzovlak skočil je s tiru pri Ober Weidlingu, ker je povozil neko kravo, došlo na tir. Na Dunaj je vlak prišel zaradi tega 1 uro in 16 minut pozneje.

Dunaj, 11. oktobra. V treh bukovinskih okrajih sta dva zbolela in 1 umrl za kolero, v 18 galiških okrajih je 77 zbolelo in 47 umrlo v poslednjih 24 urah.

Brno, 11. oktobra. Umrli je na svoji graščini pri Brnu grof Egbert Belcredi, starejši brat bivšega ministerskega predsednika in sedanjega predsednika upravnemu sodišču, vodja konservativne stranke na Moravskem, član gospodske zbornice in predsednik „Besednega Duma“ v Brnu, „Velegrajske Matice“, „Moravske Matice“ in „Katol.-političnega društva“.

Budimpešta, 11. oktobra. Današnja konferenca škofov je sklenila, da se škofoje hočejo držati dosedanjega načelnega stališča, ko bi odklonjeni predlogi se zopet predložili gospodski zbornici.

Sarajevo, 12. oktobra. Včeraj ob 12. uri 43 minut po noči je bil v Travniku in okolici precej močen potres, ki je trajal 3 sekunde. Smer mu je bila od vzhoda proti zapadu.

Pariz, 12. oktobra. Porotno sodišče je obsodilo v trimesečno ječo in 500 frankov in contumaciam Drumonta zaradi nekega članka priobčenega v časopisu „Libre Parol“. — Sozatoženi urednik lista je bil oproščen.

Bukarešt, 12. oktobra. Soproga prestolonaslednika je včeraj v Sinaju srečno porodila princesinjo.

Peterburg, 12. oktobra. Car menda v torek odpotuje na Krf.

Simla, 11. oktobra. Iz Kabula je došla novica, da je zbolel afganistanski emir. Tu

se misli, da je govorica resnična, kajti v Kabulu razsajajo razne bolezni.

Tanger, 12. oktobra. Angleški poslanik je odpotoval v Fez, da izroči sultanu svojo poverilnico.

60.000 gld. znaša glavni dobiček levovskih srečk, kateri se s samo 10% odtegljem v gotovini izplača. Opozorjamo naše častite čitatelje, da je žrebanje dne 16. oktobra.

Umrli so:

V bolnišnici:

10. oktobra. Marija Dobrave, delavčeva hči, 3 1/2 leta, marasmus.

Tuji.

10. oktobra.

Pri **Slonu**: Hohenegg, Agular, z Dunaja. — Ochs iz Prage. — Pipan od Sv. Antona. — Piechi iz Florence. — Bartl iz Marijneg Celja. Szedo iz Budimpešte. — Dr. Knaffl iz Beljaka. — Kromar iz Poljan. — Stark iz Maribora. — Hubad iz Kranja. — Repič z Vrhpolja. — Niemtschik iz Doberle Vesi.

Pri **Maliču**: Halkovich, Gaber, pl. Flesch, Ludvik in Rihard Honetz, Schmidt, Petritz, Grün, Leber, Morawetz in Lewis z Dunaja. — Pfeiffer iz Krnova. — Scholz iz Berlin. — Pessendorfer, Rehn, pl. Spindler iz Grada. — Loser iz Trata. — Schoppner iz Reichenhall-a. — Medved iz Mirne Peči. — Mallner iz Trbovelj. — Negri iz Kranja. — Schuster iz Idrije. — Brunner iz Celja. — Kittner iz Tržiča. — Ogorve iz Konjic. — Senekovič iz Bruck-a.

Pri **bavarskem dvoru**: Anton Peter iz Pulja. — Segovich iz Lissignane. — Perz iz Kočevja. — Kmetič iz Trzina.

Pri **južnem kolodvoru**: Nellert iz Emendingen-a. — Fradt iz Scheifling-a. — Bayr iz Hamburg-a. — Nastran iz Radomelj. — Dornik iz Kamnika.

Pri **avstrijskem caru**: Pehani iz Žužemberka. — Jobst, Heth iz Malnice. — Schabernig, Hoheuwarter Val. iz Blatnice. — Hugon Hohenwarter s Koroškega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	741.0	7.8	brezv.	megla	
11.2. u. pop.	740.0	15.2	sl. vzh.	del. jasno	0.00
9. u. sveč.	741.0	10.2	"	jasno	
Srednja temperatura 11.2 za 1.0° pod normalom.					

Odgovor na „poslano“ v št. 233 „Slov. Naroda“.

Igralec, režiserju, leposlovcu in „sinu“ „spisovatelja“ Graničarjev

Karolu Demetriju Freudenreich-Veseliću v Ljubljani.

Nemo judex in propria causa.

Predržnost, domišljavost in osebnost so tudi lastnosti.

Pričakujemo reprize, potem govorili bomo dalje.

Kritik „Slovenčev“.

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1894.

Zahvala.

Velesposlovani gospod deželni poslanec Feliks Stegnar podaril je katoliški delavski družbi v Idriji mnogo prav lepih knjig in prav potrebnih muzikalij. Odbor katoliške delavske družbe šteje si v prijetno dolžnost blagorodnemu gospodu deželnemu poslancu za njegov plemeniti dar tem potom izreči najtoplejšo zahvalo.

V Idriji, dne 7. oktobra 1894.

Odbor.

Za Matej Cigaletov spomenik

v Črnem Vrhu nad Idrijo so darovali p. n. darovalci:

Člani društva „Pravnik“ po g. dr. D. Majaronu 142 kron; Ivan Habe, župnik v pokoju in duhovni svetnik, 10 Kr.; Ivan Oblak, mestni kapelan v Ljubljani, 5 Kr.; Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v po-

koju v Gradcu, 4 Kr.; Matija Weithauser, logar v Črnem Vrhu, 3 Kr.; Val. Levičnik, c. kr. višji davk. nadzornik v Logatecu, 2 Kr.; dr. J. Marinko, profesor v Novem Mestu, 2 Kr.; Ivan Sakser, župnik v Hotedršici, 2 Kr.; V. Steska, kapelan v Kočevju, 2 Kr.; Jos. Jančar, nadučitelj v Borštu pri Trstu, 2 Kr.; Štefan Rojnik, uradnik v Gradcu, 2 Kr.; Ivan Lampe, trgovec v Kranju, 2 Kr.; I. I. 2 Kr.; Marija Skrinjarjeva 1 Kr.; Ivanka Arko, krčmarica v Dol. Logatecu, 1 Kr.; Ivan Šega, učitelj v Dol. Logatecu, 1 Kr.; Josip Petkovšek, učitelj v Goričah, 1 Kr.; Ivan Korče, veleposestnik v Hotedršici, 1 Kr.; I. Albrecht, župan v Hotedršici, 1 Kr.; darila za šopke 1 Kr. 30 bel.; dr. A. Karlin 2 Kr.; A. pl. Globočnik 10 Kr.; Jan. Sajovic 2 Kr.

Vseh dohodkov je bilo 264 gld. 76 1/2 kr., stroškov pa 248 gld. 88 kr.; torej preostaja 15 gld. 88 kr., koja vsota se bode za vsakojake popravke obrestonosno naložila.

Konečno izreka odbor za Cigaletov spomenik vsem preblagim dobrotnikom srčni: Bog plati!

Žrebanje v torek.
Glavni dobitki 60.000, 10.000, 5.000 gld.
v gotovini le z 10% odbitka.

Levovske srečke à 1 gld. priporoča
„MERCUR“ menjalnična delniška družba
309 3 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 31

V zalogi
Kleinmayr-Bambergovi v Ljubljani
je ravnokar izšla:

Slovenska PRATIKA
za navadno leto 1895.

Vsebina je pomnožena in z ilustracijami okrašena.
Cena samo 13 kr.
Prodajalci dobé popust.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 40dstotno obrestovanje ter so

pupilarno varna,
davka in fatiranja prosta,
sposobna za kavoije,

osebno za vlaganje častniških ženitvenih kavolj; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253.33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v Ljubljani. 295 38

Dunajska borza.

Dne 12. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 80 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 70 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 80 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 55 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1025 " " "
Kreditne delnice, 160 gld.	368 " 10 "
London vista	124 " 30 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 79 1/2 "
20 mark	12 " 19 "
20 frankov (napoleonondor)	9 " 88 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 22 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 90 "

Dne 11. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " " "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " " "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " " "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	" " "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Priporitetne obveznice državne železnice	220 " " "
" " južne železnice 3%	163 " 30 "
" " južne železnice 5%	128 " 70 "
" " dolenskih železnic 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	195 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " " "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genčis srečke, 40 gld.	72 " " "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " " "
Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	167 " 80 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3375 " " "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	478 " " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " " "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	75 " " "
Montanska družba avstr. plan.	83 " 90 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	170 " " "
Papirnih rubljev 100	133 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabillerstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.